

Alutaguse tuuleenergia eriplaneeringu lähteseisukohti ja KSH väljatöötamise kavatsust tutvustav avalik arutelu

PROTOKOLL

Toimumisaeg: 16.11.2021 kell 17:00

Toimumiskoht: Tudulinna kogukonnamaja (Kooli tn 4, Tudulinna küla)

Osavõtjad: registreeritud eraldi lehel. LS ja VTK avalik väljapanek toimub 18.10-17.12.2021.

Liina Talistu (Alutaguse Vallavalitsus): *Teeb sissejuhatuset ja teavitab arutelu lindistamisest.*

Klaus Pilar (Sunly Wind OÜ): *Tutvustab arendajat Sunly Wind OÜ-d ja selgitab tutvustava arutelu korraldamise eesmärki. Meil on täna nägemus, milline tuulepark võiks olla aga kas see saab reaalsuseks, näitab planeeringu ja KSH koostamine. Me teeme maaomanikega koostööd, oleme teinud kaardianalüüsi ja saame täna näidata kohti, kuhu me tahaksime tuulikuid panna aga planeering ja ksh peavad kinnitama, et need on sobivad alad. Teeme koostööd Metsakohin OÜ ja Multiland OÜ-ga.*

Heiki Kalberg (AB Artes Terrae OÜ): *Teeb ülevaate planeerimissüsteemist ja protsessidest, kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise vajadusest ning selgitab olulise ruumilise mõjuga ehitise mõistet. Tutvustab planeeringu osapooli, koostöötegijaid ja kaasatavaid. Teeb ülevaate eriplaneeringu protsessist ja selgitab, millises etapis hetkel oleme. Asukohavaliku etapis vaadatakse välistamise meetodil suurema ala pealt, kus üldse oleks võimalik sellel alal tuuleparke teha. Hiljem vaadatakse neid alasid detailsemalt ja selgub kui kõrgeid tuulikuid teha saab. Praegu avalikustamisel olevad lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus on sisuliselt tööprogramm – mis on eesmärgid ja mida uuritakse. Väljapanek kestab 2 kuud ja peale seda toimub arutelu, kus tehakse ülevaate avalikustamisel tehtud ettepanekutest. Seejärel tehakse ära vajalikud uuringud, pannakse kokku planeeringu ja KSH aruande eelnõu ja esitatakse arvamuse andmiseks ja sellele järgneb avalik väljapanek ja avalik arutelu. Peale seda esitatakse planeering volikogule vastuvõtmiseks ning peale seda on need asukohad välja valitud, kus hakatakse konkreetse kõrgusega tuulikuid kavandama. Tutvustab ajakava.*

Andrus Toss: Millistes etappides on võimalik asi ära lõpetada ja kas see üldse on võimalik?

Heiki Kalberg: Eestis on üks eriplaneeringu kaasus, kohalikud inimesed olid väga vastu ja KOV otsustas, et lõpetab planeeringu koostamise. Arendaja kaebas selle otsus kohtusse, et pole seaduspärane ja esimeses kohtuastmes sai arendaja võidu. Riigikohtulahendit veel ei ole. Oleneb, mille pealt KOV selle otsuse teeb.

Klaus Pilar: Selle näite puhul tehti otsus esimeses etapis, kui protsess läks alles käima. Kohtu esimeses astmes leiti, et selliste argumentide puhul oleks võinud lõpuni menetleda. Asukoha valik on esimene etapp ja kui on suur vastuseis siis KOV võib otsustada, et ta ei algatagi teist etappi.

Heiki Kalberg: *Tutvustab kaasamiskava. Kõikidel on võimalik olla kaasatud. Tuleb saata vallale kiri ja avaldada soovi olla kaasatud. See tähendab, et kui eelnõu valmis siis küsitakse teilt arvamust ja olete infoväljas.*

Andrus Toss: Mis ajani on võimalik soovi avaldada? Meil on terve hulk maaomanikke erinevates küldades, jahiseltsid, turismiga tegelejad jne.

Heiki Kalberg: Seda on võimalik teha terve protsessi vältel.

Liina Talistu: Meile on mitmed kaasamise soovid juba esitatud aga kutsume üles ikka võimalikult varases etapis endast teada andma, et saaksime infot edastada ja kursis hoida.

Heiki Kalberg: *Tutvustab planeeringu ülesandeid ja asukohavaliku üldpõhimõtteid.*

Alar Noorvee (Alkranel OÜ): *Tutvustab KSH väljatöötamise kavatsuse eesmärki. Teeb ülevaate mõjuvaldkondadest, kavandatavatest uuringutest ja toob näiteid mõjudest. Hetkel oleme üsna algusjärgus ja detailseid tulemusi veel ei ole.*

Gunnar Lepasaar: Ala tundub päris suur olevat aga kas olete kõik planeeritavad kaitsealad ja rahvusparki laienduse sisse pannud – tegelikult jääb lõpuks väga väikesed tükikesed ainult.

Alar Noorvee: Kui kaitsealused objektid välja võtta siis jäävadki väikesed alad.

Andrus Toss: Kas vibratsioon on ka?

Alar Noorvee: Oluliselt ei ole, kui mitte mõelda müra kaudu tekkivat vibratsiooni. Uurime seda täpsemalt teaduskirjandusest järgi, praegu eelteadmiste kohaselt ei tea, et see probleem oleks.

Klaus Pilar: Alade osas saan rääkida meie enda eelanalüüsist, kuigi Keskkonnaameti poolt tulnud piirangute tõttu on need veel kitsamaks läinud. Välistasime piirangu- ja puhveralad ja nendest aladest valisime välja praeguse planeeringuala, mille kohta tegime vallale ettepaneku eriplaneeringu algatamiseks. Planeeringu mõte on siis anda hinnang, kas need praegused väljavalitud alad on põhjalikuma analüüsi ja mõjude hindamise tulemusel ka need alad, kus tuuleparke saaks rajada. Suure tõenäosusega need alad saavad olema veel väiksemad, kui me oma varasemas analüüsi kohaselt oleme arvanud. *Tutvustab arendaja poolset nägemust tuulepargi suurusest tehnilistest mõõtmetest ja huvidest. Näitab arendaja poolt tehtud algatamise eelseid visualiseeringuid.* Me tahaks võimalikult palju kohalikega läbi rääkida. Hea meelega pakume sellist võimalust, et kelle nägemisulatusse võiks see tuulepark jääda, teeme ka teie hoovist visualiseeringud. Praegu on see esialgne nägemus.

Andrus Toss: Kas need videod on kodulehel olemas?

Klaus Pilar: Hetkel ei ole, me oleme neid küll koosolekutel näidanud aga tuleb arvestada, et need ei ole planeeringumaterjalid. Planeeringuga oleme väga alguses ja need alad võivad muutuda.

Andrus Toss: Seal oli kirjas, et normatiivne müra. Üks asi on normatiiv aga tegemist on metsaaladega, kus on täielik vaikus. Teine asi on see, et meil on siin parimad jahialad. Tahaks teada, mida jahimehed ütlevad selle kohta.

Klaus Pilar: Selle jaoks ongi kogu see protsess – saate öelda, mida te tahate, et uuritaks. *Tutvustab kavandatavat kohaliku kasu mudelit.* See on regulatsioon aga see arutelu koht ja me oleme valmis täiendavateks kokkulepeteks.

Andrus Toss: Miks te kohalikele selliseid võimalusi ei anna, et osaleda projektis, et saada otseselt kasu – nt energiaühistu vms.

Klaus Pilar: energiaühistu organisatsioonina on meiega koostööd tegemas ja kontseptsiooni mõttes on energiaühistu kaudu võimalik osaleda, meil on hetkel läbirääkimised. Energiaühistus on kaks viisi - inimestel on võimalus kas investeerida või oma töötundidega panustada. Meie teeme nii hea, optimaalse ja majanduslikult tasuva pargi kui oskame ja inimestel on võimalik osalus saada selles.

Andrus Toss: Eelnevalt on toimunud maatehingud. Kas maaomanikud tulid teie juurde või teie ise tegite ettepaneku neile?

Klaus Pilar: Antud juhtudel läksime meie maaomanike juurde.

Gunnar Lepasaar: Kas maaomanik saab oma maad teile pakkuda ka, nt investeerimise osas.

Klaus Pilar: Jah, saab küll.

Heiki Kalberg: Et kohalik saaks energiaühistu osas infot, ehk peaks jaanuari arutelule tooma ühe punktina ka energiaühistu teema?

Klaus Pilar: Võime teha jaanuari arutelul aga võime ka täiesti eraldi. Energiaühistu käib maaomanikele ka oma tegevust tutvustamas. On palju asju, mis vaja läbi mõelda aga meie oleme valmis osalust andma. Võtame teadmiseks, et huvi energiaühistu osas on olemas.

Heiki Kalberg: Edastage vallale kindlasti soov, olla kaasatud ja saame energiaühistu info saata ka sellele listile, et kõik, kellel huvi. saaks kindlasti kaasatud.

Andrus Toss: Rääkige sellest poolest ka, mis nt tuulikute labadest saab hiljem?

Klaus Pilar: Sellel on tootja vastutuse printsiip, meie vastutame selle eest ja oleme arvestanud kulu selle eest. See % tuulegeneraatorist, mis läheb uuesti käiku on väga suur. Kindlasti ei jää need siia kuskile roostetama.

Aneli Šmigelskite: Kas teie äriplaan sisaldab avatud turu tingimustes elektritootmist või kajastub see ka meie elektriarvetel?

Klaus Pilar: Meil on väljaarvutatud, mis elektrihind peaks olema, et see projekt oleks tasuv. Praegu on elektrihind oluliselt kõrgem. Riigi poolt korraldatavad vähempakkumised annavad meile investeerimiskindluse. Teeme ka suurte tarbijatega pikaajalised lepingud. Sellega me ka kindlustame, et projekt oleks tasuv.

Aneli Šmigelskite: Miks te meretuuleparkidega ei tegele? Need pidid paremad olema? Miks peab tulema Alutaguse metsa tuuleparki tegema.

Klaus Pilar: Me tegeleme. Süsteem peaks olema hajutatud. Meie eesmärk on, et saaks salvestusseadmed ka sinna, kus elektrit toodetakse ja see annab ka varustuskindluse. Tulevik on pigem see, et sellises mahus pargid on üle eesti. Siiamaani oleme tegutsenud Pärnu kandis, kuid nüüd kui vähendati kõrguspiiranguid Kirde-Eestis ja avanevad võimalused ka siin. Igal pool on omad mured aga meie soov on teha seda võimalikult avatult ja teiega koostöös.

Küsimused Teamsist:

Miks planeeritakse tuulepark keset metsa kui tavaliselt on kavandatud ikka ranniku aladele, kus tuult on palju rohkem.

Klaus Pilar: Tuule tehnoloogia on nii palju arenenud, et tuulikud on metsast kõrgemad, olulist mõju metsale ei ole ja toodavad energiat ka siin kandis. Tulevik võiks olla selline, et pargid on erinevates kohtades, tootmine on inimestele lähedal.

Kas kuskil on võimalik näha kaarti kuhu tuulikud tulevad?

Heiki Kalberg: See võib olla hetkel väga ekslik. Arendaja on avatud kaartidega, see on hea aga pärast planeeringu ja KSH protsessi võib see muutuda. Looduse infosüsteemist saab küll andmeid aga uuringud ja analüüsid võivad anda täpsemaid tulemusi ja alasid võib nii juurde tulla kui vähemaks jääda. Paneme slaidid üles aga see on väga toores materjal.

Kodulehel punkt „Mida võidavad sellest kohalikud? – võimalus pargist saada võrgutasuta puhast elektrienergiat, võib meelitada uusi tööandjaid – palun selgitada lahti.

Klaus Pilar: Pargist 6 km raadiuses võimalik rajada otseliin, kus saab võrgutasuta energiat. Eramajadele ei ole see tehniliselt mõistlik. Mõeldud suurema tarbimise jaoks.

Arutelu lõpp kell 18:20.

Protokollis:
geoinfospetsialist Liina Talistu